

КОНЦЕПЦИЯ

за дейността като член на
Комисията за противодействие на корупцията

*Изготвена за представяне пред Висшия адвокатски съвет
по реда на чл. 11, ал. 5 от Закона за противодействие на корупцията сред
лица, заемащи публични длъжности*

Кандидат: Милена Валентинова Калчева
Адвокат от САК, вписан в регистъра по реда на Закона за адвокатурата

София, юни 2026 г.

I. РЕЗЮМЕ НА КОНЦЕПЦИЯТА

Настоящата концепция е изготвена в изпълнение на изискването по чл. 11, ал. 5 от Закона за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности (ЗПКЛЗПД, обн. ДВ, бр. 51 от 5 юни 2026 г.; в сила от деня на обнародването съгласно § 93). Тя очертава визията, стратегическите приоритети и конкретния план за действие, които бих следвала, в случай че бъде излъчена от Висшия адвокатски съвет и избран за член на Комисията за противодействие на корупцията (наричана по-нататък „Комисията“ или „КПК“).

Изходна теза на концепцията е, че законодателят вече е направил институционалния избор – чл. 6, ал. 1 ЗПКЛЗПД определя Комисията като независим специализиран постоянно действащ държавен орган за превенция и противодействие на корупцията. Поради това задачата на отделния член не е да преначертава модела, а да гарантира неговото добросъвестно, законосъобразно и ефективно прилагане, като се избегнат документираните слабости на предходните антикорупционни структури (КПКОНПИ, а след това – разделените КПК и КОНПИ).

Концепцията се крепи на пет водещи ангажимента:

- институционална независимост и лична почтеност, демонстрирани чрез доброволно подлагане на проверка за почтеност и стриктно деклариране на интереси;
- резултатност, измервана с обективни и публични индикатори, а не с активност „на хартия“;
- върховенство на закона и пропорционалност при намесата в основните права (чл. 4, т. 3 и 4 ЗПКЛЗПД);
- прозрачност и отчетност пред обществото, Народното събрание (чл. 17 и чл. 18 ЗПКЛЗПД) и адвокатурата;
- технологична модернизация на основата на изкуствен интелект, в пълно съответствие с правото на ЕС и при задължителен човешки контрол върху решенията.

Концепцията съдържа анализ на досегашните проблеми (раздел III), визия и принципи (раздел IV), девет стратегически приоритета (раздел V), технологична и AI рамка (раздел VI), преглед на европейските добри практики и очакванията на Европейската комисия (раздел VII), детайлен

план „стъпка по стъпка“ със срокове (раздел VIII), измерими критерии за оценка на успеха (раздел IX) и анализ на рисковете (раздел X).

II. ПРАВНА РАМКА И МАНДАТ НА ЧЛЕНА НА КОМИСИЯТА

1. Статут и правомощия на Комисията

Съгласно **чл. 6 ЗПКЛЗПД**, Комисията е независим специализиран постоянно действащ държавен орган – юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София, чиято дейност се подпомага от администрация и се урежда с правилник, приеман от самата Комисия и обнародван в „Държавен вестник“ (чл. 6, ал. 4). По **чл. 7, ал. 1** Комисията е колективен орган от петима членове, излъчени съответно от Народното събрание, президента, общите събрания на съдиите от ВКС и ВАС и от Висшия адвокатски съвет, като се председателства на ротационен принцип за една година, а председателят се определя чрез жребий (чл. 7, ал. 2).

Правомощията на Комисията са изброени в **чл. 15, ал. 1 ЗПКЛЗПД** и обхващат четири основни направления: (I) превенция на корупцията (глава пета); (II) разкриване и разследване на корупционни престъпления чрез разследващите инспектори и оперативно-издирвателна дейност (глава шеста); (III) контрол, проверка и анализ на декларациите за имущество и интереси (глава седма); и (IV) установяване на конфликт на интереси (глава осма). Комисията също така обжалва по реда на НПК постановления за отказ да се образува досъдебно производство (чл. 15, ал. 1, т. 9), приема правила за проверки за почтеност на служителите си (т. 10) и изгражда единна система за електронни декларации (т. 12).

Решенията на Комисията се приемат с мнозинство повече от половината от всички членове и задължително се мотивират, като в мотивите се посочват фактите, доказателствата и правните изводи (**чл. 15, ал. 2**). Всеки член има право на особено мнение (чл. 15, ал. 3) – съществена гаранция, че несъгласието се документира публично.

2. Концепция

Съгласно **чл. 11, ал. 2 от ЗПКЛЗПД** като предложена за член на КПК представям **Концепция за дейността на Комисията**.

Като кандидат отговарям на изискванията по чл. 7, ал. 3 (висше юридическо образование, ОКС „магистър“, най-малко 10 години юридически стаж, възраст, позволяваща завършване на 5-годишния мандат преди навършване на 65 г.) и по чл. 12, ал. 1. Наясно съм и приемам ограниченията за несъвместимост по чл. 12, ал. 3 ЗПКЛЗПД, включително забраната за упражняване на свободна професия (т. 4). При избор поемам ангажимент в едномесечния срок по чл. 12, ал. 4 да предприема необходимите действия за отстраняване на несъвместимостта чрез временно преустановяване на адвокатската дейност по реда на Закона за адвокатурата, както и да подпише декларацията за политически неутралитет по чл. 12, ал. 6. Този подход разрешава поставения в общественото обсъждане въпрос за съотношението между качеството „адвокат“ и членството в Комисията, при пълно зачитане на чл. 134 от Конституцията и на независимостта на адвокатурата.

III. АНАЛИЗ НА ДОСЕГАШНАТА ПРАКТИКА

Ефективната концепция трябва да изхожда от честен анализ на причините, поради които предходните институционални решения не постигнаха устойчиви резултати. От анализа на докладите на Европейската комисия по върховенство на правото, докладите на GRECO, докладите на Антикоруptionния фонд за 2021–2025 г., както и от мотивите и предварителната оценка на въздействието към ЗПКЛЗПД, се открояват следните системни слабости:

- **Дефицит на реална независимост.** Формалният плурализъм при излъчване на членовете не е достатъчен, ако липсват силни външни гаранции за независимост и контрол. Реформите от 2023 г. (разделянето на КПКОНПИ на КПК и КОНПИ) и закриването на КПК в началото на 2026 г. бяха възприети като поредно институционално прекрояване без предварителен анализ на дотогавашната дейност.
- **Липса на трайни резултати по отношение на лица, заемащи висши държавни длъжности.** Външни оценки констатираха почти пълна липса на влезли в сила осъдителни присъди по дела за корупция по отношение на лица, заемащи висши държавни длъжности, чести прекратявания и забавяния. Това подкопава общественото доверие – ключов ресурс на всеки антикорупционен орган.

- **Селективност и риск от „инструментализация“.** Съмненията, че антикорупционните структури се използват за политически натиск, са повтарящ се мотив в публичния дебат. Противодействието на този риск изисква прозрачни критерии за образуване и приоритизиране на проверките и пълна проследимост на решенията.
- **Слаб административен капацитет и текучество.** OECD и GRECO отбелязват трудности при привличане на квалифицирани кадри и относително ниско обществено доверие като самостоятелни пречки пред резултатността.
- **Формализъм при декларациите.** Масовото събиране на декларации без капацитет за съдържателна проверка създава усещане за формализъм. Стойност носи не обемът, а аналитичната проверка чрез съпоставяне на данни от независими източници.
- **Финансов риск по Плана за възстановяване и устойчивост.** Забавянето по етапни цели 218 и 220 от ПВУ доведе до спиране на плащания (по официалната справка – съответно EUR 214 544 232 и EUR 43 684 713). Устойчивото изграждане на Комисията има пряко финансово измерение за държавата.

Заключение: проблемът е комплексен и се откива в три направления – независимост, която се доказва с дела; резултатност, която се измерва обективно; и доверие, което се печели с прозрачност. Около тези три оси е изградена настоящата концепция.

IV. ВИЗИЯ И РЪКОВОДНИ ПРИНЦИПИ

Визия: Комисията в рамките на мандата ми следва да се утвърди като професионален, политически неутрален и технологично модерен орган, чиято дейност е предвидима, проследима и измерима, и чиито резултати са признати както от българското общество, така и от Европейската комисия, GRECO и партньорските мрежи.

Ръководни принципи (в съответствие с чл. 4 ЗПКЛЗПД):

- **Законност и обективност** – всяко действие почива на изричен законов текст и на обективно, всестранно и пълно изследване на фактите.

- Независимост и политически неутралитет – без указания и намеса при разследването (чл. 27, ал. 4) и при гласуването в Комисията.
- Пропорционалност – намесата в личния и семейния живот не надхвърля необходимото за постигане целите на закона (чл. 4, т. 4; § 1, т. 7 ДР).
- Прозрачност и отчетност – публикуване на решения, доклади и мотиви при спазване на защитата на личните данни и класифицираната информация.
- Почтеност на самата институция – нулева толерантност към конфликт на интереси вътре в Комисията (чл. 93, ал. 3) и периодични проверки за почтеност (чл. 23).
- Сътрудничество – координация с прокуратурата, МВР, ДАНС, НАП, Агенция „Митници“, КОНПИ и с Европейската прокуратура (чл. 42 – 45; чл. 27, ал. 5).

V. СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТИ

Приоритет 1. Независимост и почтеност на самата Комисия

Доверието в Комисията започва от нейната собствена безупречност. Конкретни мерки, които ще отстоявам като член на Комисията са:

- Доброволно и публично деклариране на интереси и стриктно спазване на режима за самоотвод и отвод (чл. 85 – 87) при всеки случай на личен интерес.
- Приемане в законовите срокове на ясни вътрешни правила за проверките за почтеност на служителите (чл. 15, ал. 1, т. 10 и чл. 23, ал. 3) и тяхното публикуване на интернет страницата на Комисията.
- Настояване за подробна мотивировка на всяко решение (чл. 15, ал. 2) и активно използване на правото на особено мнение (чл. 15, ал. 3) като инструмент за публична отчетност.
- Отчитане на критиките към чл. 19 ЗПКЛЗПД. Ограничението на имуществената отговорност на членовете и органите беше критикувано в общественото обсъждане (вкл. от Асоциацията на прокурорите) като отклонение от логиката на отговорността по ЗОДОВ. Членът ще настоява за вътрешни правила и практики, които

компенсират този риск чрез засилена проследимост, вътрешен контрол и стриктно документиране на основанията за всяко действие.

Приоритет 2. Прозрачност, отчетност и комуникация

- Стриктно спазване на отчетността по чл. 17 (доклад на всеки 6 месеца пред комисията на НС) и чл. 18 (годишен доклад до 31 март с конкретни данни и изводи по четирите направления).
- Публикуване в реално време на данните от декларациите (чл. 63, ал. 12) и на решенията за конфликт на интереси (чл. 15, ал. 5) при защита на личните данни.
- Годишен публичен набор от индикатори за резултатност (раздел IX), независимо одитиран, за да се възстанови общественото доверие.

Приоритет 3. Капацитет, кадри и устойчивост

- По тази ос ще работя за:
- Привличане и задържане на квалифицирани разследващи инспектори и анализатори чрез ясни кариерни правила, обучение (чл. 30) и атестиране по обективни критерии (чл. 31).
- Приемане в срок на правилника (чл. 6, ал. 4), наредбите и инструкциите по § 13 ПЗР, за да заработи Комисията пълноценно.
- Институционална памет – запазване и интеграция на капацитета на преминаващите служители (§ 3, ал. 6 – 9; § 4 ПЗР), за да се избегне „празнота“ в дейността.

Приоритет 4. Ефективна превенция на корупцията

Превенцията (глава пета, чл. 46 – 50) е направлението с най-висока възвръщаемост. Като член на КПК ще работя за пълноценно използване на правомощията по **чл. 48, ал. 1**, включително идентифициране и анализ на рискови зони, разработване на методологии за оценка на корупционния риск (т. 5), предложения за промени в законодателството (т. 6) и **съгласуване на законопроекти на изпълнителната власт относно корупционен риск, последвано от анализ на въздействието (т. 7).**

- Секторен подход – приоритетно картографиране на рисковете в обществените поръчки, разрешителните и контролни режими, разпореждането с публично имущество и управлението на средства от ЕС.

- Задължителна обратна връзка – използване на чл. 48, ал. 2: компетентните органи дължат отговор в едномесечен срок и информиране за приетите/неприетите мерки и резултатите.
- Етични стандарти и обучения (чл. 49) – системни кампании, семинари и проучвания на общественото мнение за измерване на ефекта.

Приоритет 5. Разследване на корупционни престъпления и взаимодействие

По глава шеста и съгласно измененията в НПК (§ 17 ПЗР), разследването на корупционните престъпления по **чл. 3, ал. 1**, извършени от лица по чл. 5, ал. 1, се възлага на разследващите инспектори на Комисията (нов чл. 194, ал. 6 НПК). Гаранция за безпристрастност е **чл. 27, ал. 4**, който забранява на горестоящите да дават указания по разследването, и принципът на случайното електронно разпределение на досъдебните производства (чл. 27, ал. 6).

- **Взаимодействие с Европейската прокуратура.** При престъпления от компетентност на ЕППО разследващите инспектори осъществяват тясно взаимодействие с европейските делегирани прокурори (чл. 27, ал. 5) – важен канал за резултатност, който като член ще развивам активно.
- **Балансирано използване на чл. 15, ал. 1, т. 9.** Обжалването на откази за образуване на досъдебно производство (нов чл. 213б НПК) ще се прилага по обективни и предварително известни критерии, за да служи като коректив, а не като инструмент за натиск.

Приоритет 6. Разкриване на корупционни престъпления

Разкриването на корупционните престъпления се осъществява чрез оперативно - издирвателната дейност по Глава Шеста (чл. 51 – 60). Дисциплината и контролът при тази дейност са от ключово значение:

- **Дисциплина при оперативно - издирвателната дейност.** Като член ще настоявам инструкцията по чл. 56, ал. 2 да бъде максимално ясна и да гарантира контрол и защита на основните права; специалните разузнавателни средства се прилагат само по реда на ЗСРС (чл. 56, ал. 3), а контролът по Глава Шеста се осъществява от Националното бюро за контрол на СРС и от комисия на Народното събрание (чл. 17, ал. 3).

- **Изработване на инструкцията от работна група с широка експертност.** Инструкцията по чл. 56, ал. 2 следва да бъде изработена от работна група с широка експертност, която да гарантира едновременно ефективност на оперативно - издирвателната дейност и защита на основните права на гражданите.

Приоритет 7. Декларации и единна електронна система

Стойността на декларирането е в съдържателната проверка чрез съпоставяне на данни. **Чл. 63, ал. 7 – 12 ЗПКЛЗПД** предвижда единна система за електронни декларации с пряк достъп до данни от първични администратори по реда на Закона за електронното управление, автоматична визуализация на данните, потвърждавана от декларатора, и публикуване в реално време в отворен машинночетим формат.

Особено важна гаранция за целостта на данните е **чл. 63, ал. 11**, който изисква квалифициран електронен времеви печат по смисъла на **Регламент (ЕС) № 910/2014 (eIDAS)**. Като член на КПК ще отстоявам пълноценното прилагане на удостоверителните услуги при електронната идентификация и електронния подпис/печат, включително във връзка с подаването на декларации чрез Системата за сигурно електронно връчване (чл. 61, ал. 5), като се гарантират автентичност, цялост и проследимост на електронните документи.

- **Спазване на срока по § 12, ал. 2 ПЗР.** Единната система за електронни декларации трябва да бъде изградена в 18-месечен срок от влизането в сила на закона; разпоредбите на чл. 63, ал. 7 – 12 влизат в сила 18 месеца след обнародването (§ 93). Членът ще следи проектът да бъде завършен в срок, с надеждна киберсигурност и защита на личните данни.
- **Риск - базирана проверка** – вместо повсеместна формална проверка, приоритет на случаите с най - висок риск, в рамките на 6-месечния срок по чл. 70, ал. 1.

Приоритет 8. Конфликт на интереси – предвидимост и пропорционалност

Установяването на конфликт на интереси (Глава Осма, чл. 74 – 103) трябва да следва ясни дефиниции (чл. 74 – 76), стриктно спазване на сроковете (производство в срок до 6 месеца от откриването, но не по - късно от 3 години от нарушението – **чл. 95**) и пълно зачитане на правото на

защита, включително адвокатска защита (чл. 94, ал. 7). Решенията и съдебните актове по обжалването им се публикуват (чл. 15, ал. 5). Ще следя стриктно за спазването на тези правила, включително чрез:

- **Уеднаквяване на практиката** – единни вътрешни критерии и образци, за да се избегне субективизъм и да се гарантира равно третиране.
- **Превантивен фокус** – акцент върху действията за предотвратяване (чл. 85 – 88: самоотвод и отвод) преди санкцията.

Приоритет 9. Международно сътрудничество и съответствие с очакванията на ЕС

Като член на КПК ще работя за пълноценно използване на **чл. 45** (обмен на информация с компетентни органи на други държави и международни организации) и за привеждане на практиката на Комисията в съответствие с препоръките на **GRECO**, докладите на Европейската комисия по върховенство на правото и стандартите на мрежите **EPAC/EACN** за независимост (политическа, функционална, оперативна и финансова) и отчетност. Това има и пряко финансово значение за изпълнението на ангажиментите по ПВУ.

VI. ТЕХНОЛОГИЧЕН И AI КОМПОНЕНТ

Изкуственият интелект може съществено да повиши способността на Комисията да идентифицира корупционни модели и да подпомогне обработката на делата, по които е сезирана, но само като **инструмент за подпомагане на човешкото решение** – никога като автоматичен решаващ механизъм. Законът вече предоставя солидна основа: автоматична визуализация и съпоставка на данни в системата за декларации (чл. 63, ал. 9 – 10), пряк достъп до първични администратори на данни (чл. 63, ал. 8), управление на информационни фондове (чл. 52, т. 2; чл. 59) и риск - базиран анализ в превенцията (чл. 48, ал. 1, т. 1 и 5).

1. Конкретни приложения на AI

Считам, че AI може ефективно да се прилага при:

- **Анализ на декларациите.** Алгоритми за откриване на аномалии, които сравняват декларираните факти с данните от регистрите по чл.

63, ал. 8 и подават „червени флагове“ за несъответствия за човешка проверка по чл. 70 – 73.

- **Риск - скоринг на обществени поръчки.** Система от индикатори по модела на инструмента ARACHNE на Европейската комисия, интегрирана с Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП) и регистрите на АОП, за откриване на единични оференти, концентрация на договори и свързаност.
- **Графов анализ на свързани лица.** Анализ на мрежи за разкриване на връзки между лица, заемащи публични длъжности, и техни „свързани лица“ по смисъла на § 1, т. 8 ДР – пряко в подкрепа на производствата по конфликт на интереси.
- **Триаж на сигнали.** Обработка на естествен език за първоначална класификация и приоритизиране на сигналите по чл. 105, при пълно зачитане на защитата на подателите (Глава Десета и Единадесета) и без автоматизирано отхвърляне.
- **Подпомагане на анализа по дела.** Инструменти за систематизиране и обобщаване на големи масиви документи в помощ на разследващите инспектори, без да се засяга вътрешното им убеждение (чл. 27, ал. 3 – 4).

2. Правни и етични гаранции (съответствие с правото на ЕС)

Внедряването на AI ще се извършва при стриктно спазване на Регламент (ЕС) 2024/1689 (Акт за изкуствения интелект). Системи за AI, използвани в правоохранителен контекст или за оценка на физически лица, попадат потенциално сред високорисковите по Приложение III и подлежат на засилени изисквания за управление на риска, качество на данните, проследимост, прозрачност и човешки надзор. Поради това ще отстоявам следните гаранции:

- **Задължителен човешки контрол** – нито една санкция, нито един отказ и нито едно установяване на нарушение не трябва да се основават на изцяло автоматизирано решение, а при зачитане на чл. 22 от Регламент (ЕС) 2016/679 (GDPR) и Закона за защита на личните данни.
- **Оценка на въздействието** – задължителна оценка на въздействието върху защитата на данните (GDPR/DPIA) и оценка на въздействието

върху основните права преди въвеждане на всяка високорискова система.

- Обяснимост и проследимост – всеки „червен флаг“, трябва да е обясним, като се поддържа одитна следа и регистър на използваните алгоритми.
- Качество и недискриминация на данните – периодични проверки за пристрастност и валидиране на моделите.
- Киберсигурност и защита на класифицираната информация (чл. 60, ал. 2; Закона за защита на класифицираната информация).
- Пропорционалност (чл. 4, т. 4 ЗПКЛЗПД) – AI се използва само доколкото е необходимо и подходящо за целите на закона.

Изрична уговорка. Всички масиви и аналитични продукти, създадени в дейността на Комисията, се третираат като поверителни и служебни. Те не се използват за обучение на общи модели или външни бази данни; обработката се извършва в контролирана среда под управлението на Комисията, при спазване на принципа „необходимост да се знае“.

VII. ЕВРОПЕЙСКИ ДОБРИ ПРАКТИКИ И ОЧАКВАНИЯ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

Ще работя за прилагането на проверени практики в ЕС и държавите-членки чрез работа със съответните институции на наднационално ниво и в рамките на съответната държава-членка:

Практика / орган	Същина и приложимост
ARACHNE (ЕК)	Интегриран инструмент за извличане и обогатяване на данни с над 100 рискови индикатора (обществени поръчки, конфликт на интереси, концентрация). Модел за риск-скоринг в превенцията и проверката на поръчки.
EDES и IMS (ЕК)	Системата за ранно откриване и отстраняване (EDES) и Системата за управление на нередности (IMS) – модели за регистри на рискови контрагенти и нередности при средства от ЕС.

PREVENT (Румъния)	Предварителна (ex-ante) проверка за конфликт на интереси в обществените поръчки от Националната агенция за интегритет – модел за интеграция на проверката преди сключване на договора.
ANAC (Италия)	Национален антикорупционен орган с дигитални инструменти за надзор на обществените поръчки и проверка на документи.
EPPO и OLAF	Взаимодействие с Европейската прокуратура (чл. 27, ал. 5) и с Европейската служба за борба с измамите – ключови канали за дела със средства от ЕС.
EPAC/EACN	Стандарти за независимост (политическа, функционална, оперативна, финансова) и за механизми за отчетност на антикорупционните органи.
GRECO	Препоръки към България (от 2022 г.); по доклада за съответствие от 6 февруари 2025 г. изцяло са изпълнени 7 от 28 препоръки – ясна пътна карта за приоритети.

На равнище ЕС се очертава и **предложението за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно борбата с корупцията (COM (2023) 234)**, което предвижда държавите членки да разполагат със специализирани органи за превенция и противодействие на корупцията с гарантирана независимост и адекватни ресурси. *Бележка за достоверност:* към момента на изготвяне на концепцията точният статус на този акт (приет/в процес на преговори) следва да бъде проверен по официалните източници на ЕС; концепцията е съобразена с духа на предложението, без да се позовава на текст, който не е окончателно установен.

Очакванията на **Европейската комисия** (видно от Доклада за върховенството на правото за 2025 г.) са насочени към реални резултати – влезли в сила присъди по дела за корупция по високите етажи, независимост и устойчив капацитет, а не само институционални реструктурирания. Тези очаквания са вградени в индикаторите за успех (Раздел IX).

VIII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Представеният план, който имам намерение да следвам като член на КПК, е съобразен с императивните срокове по ПЗР на ЗПКЛЗПД. Той следва логиката: конституиране > нормативна уредба > капацитет > технологии > резултати > отчетност.

Етап 0. Конституиране и встъпване (по § 3 ПЗР)

Срок	Действие	Правно основание
Незабавно	Отстраняване на несъвместимостта (преустановяване на адвокатска дейност); подписване на декларация за политически неутралитет.	чл. 12, ал. 4 и ал. 6
До 1 месец	Попълване на състава на Комисията; определяне на председател чрез жребий; едновременно встъпване в длъжност.	§ 3, ал. 1 – 3
Първи дни	Осигуряване на приемствеността по чл. 3, ал. 4 ПЗР – дейностите продължават по досегашния ред до 3 месеца след встъпване.	§ 3, ал. 4

Етап 1. Нормативна база (първите 2 – 3 месеца)

Срок	Действие	Правно основание
До 2 месеца	Приемане на правилника за устройството и дейността; на правилата за проверки за почтеност (чл. 23, ал. 3) и по чл. 15, ал. 1, т. 10.	чл. 6, ал. 4; § 13, ал. 1 и 4
До 3 месеца	Приемане на наредбата по чл. 29, ал. 2 и на инструкциите по чл. 32, ал. 1 и чл. 56, ал. 2; действия по инструкциите по чл. 42, ал. 2 и чл. 43, ал. 2.	§ 13, ал. 2, 3 и 5

Етап 2. Капацитет и взаимодействие (3 – 9 месеца)

- Назначаване чрез конкурс на разследващи инспектори и анализатори, преминали проверка за почтеност (чл. 23, ал. 1; чл. 26).
- Сключване на инструкциите за взаимодействие с прокуратурата, МВР, ДАНС, ДАТО, ДАР и Служба „Военна полиция“, (чл. 42 – 43).
- Изграждане на работещ канал с Европейската прокуратура (чл. 27, ал. 5) и с КОНПИ и НАП за имуществените проверки (чл. 73, ал. 3 – 5).
- Поемане на архивите и базите данни от ДАНС и ГДБОП в сроковете по § 6 и § 7 ПЗР.

Етап 3. Технологии и електронна система (до 18 месеца)

- Стартиране на проекта за единна система за електронни декларации с интеграция на квалифициран електронен времеви печат по eIDAS (чл. 63, ал. 11) – краен срок 18 месеца (§ 12, ал. 2; § 93).
- Пилотно въвеждане на риск - скоринг за обществени поръчки и на модул за откриване на аномалии в декларациите, с ОВЗД и оценка на въздействието върху основните права.
- Изграждане на регистър на алгоритмите, одитна следа и процедури за човешки надзор.

Етап 4. Резултати и приоритизиране (от 6-ия месец нататък)

- Риск - базиран план за проверка на декларациите в 6-месечния срок по чл. 70, ал. 1, с приоритет на високорисковите случаи.
- Секторни анализи на корупционния риск (чл. 48) с публични препоръки и проследяване на изпълнението (чл. 48, ал. 2).
- Прилагане на обективни критерии при обжалване на откази по чл. 15, ал. 1, т. 9 (чл. 213б НПК).

Етап 5. Отчетност и оценка (текущо и ежегодно)

- Доклад на всеки 6 месеца пред комисията на НС (чл. 17) и годишен доклад до 31 март (чл. 18).
- Публикуване на годишния набор от индикатори (Раздел IX) с независим одит.
- Адресиране на препоръките на GRECO и на Доклада на ЕК по върховенство на правото.

IX. КРИТЕРИИ И ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА НА УСПЕХА

Считам, че успехът на предприетите мерки по изпълнение на плана ще се измерва с обективни, публични и проверими индикатори, групирани в пет области:

Област	Индикатори (примерни целеви стойности за мандата)
Резултатност	Брой образувани и приключени досъдебни производства; дял на делата с внесен обвинителен акт; брой влезли в сила осъдителни актове по дела от компетентност на Комисията; средна продължителност на разследванията; брой разкрити корупционни престъпления в резултат на оперативно - издирвателната дейност.
Превенция	Брой секторни анализи и приети мерки; дял на препоръките, изпълнени от компетентните органи в срок по чл. 48, ал. 2; намаление на дела на единичните оференти в наблюдаваните поръчки.
Декларации и конфликт на интереси	Дял на проверените декларации в срока по чл. 70, ал. 1; брой установени несъответствия и предадени материали на НАП/КОНПИ (чл. 73); среден срок на производствата по Глава Осма спрямо чл. 95 – 96.
Прозрачност и доверие	Навременно публикуване на докладите по чл. 17 и чл. 18; пълнота на публикуваните данни (чл. 63, ал. 12); динамика на общественото доверие по независими измервания.
Технологии и съответствие	Изграждане на електронната система в срока по § 12, ал. 2; брой внедрени AI-модула с ОБЗД и човешки надзор; степен на изпълнение на препоръките на GRECO и на Доклада на ЕК; напредък по етапни цели на ПВУ.

Принцип на измерване: индикаторите ще се отчитат публично, сравняват се между периоди и се валидират независимо, за да се избегне отчитане „на хартия“ – основната слабост на предходните структури.

Х. РИСКОВЕ И МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕТО ИМ

Считам, че са налице следните рискове, като предлагам съответни мерки за управлението им:

Риск	Мярка за управление
Политически натиск / опит за инструментализация	Прозрачни и предварително известни критерии за приоритизиране; пълна проследимост; активно използване на особеното мнение (чл. 15, ал. 3) и на отчетността (чл. 17).
Концентрация на несъвместими функции в един орган	Стриктно разграничаване на превантивните, контролните и разследващите процеси; вътрешен контрол; засилена документираност с оглед критиките към чл. 19.
Намеса в основни права при ОИД и СРС	Ясна инструкция по чл. 56, ал. 2; СРС само по ЗСРС (чл. 56, ал. 3); контрол от НБКСРС и НС (чл. 17, ал. 3).
Правни рискове при АІ (ОРЗД, Акт за ИИ)	Човешки надзор; ОВЗД и оценка на въздействието върху основните права; обяснимост; одит на пристрастност; забрана за автоматизирани санкции.
Дефицит на капацитет и текучество	Конкурсен подбор с проверка за почтеност; обучение (чл. 30); атестиране (чл. 31); конкурентни условия по глава трета.
Закъснение на електронната система	Управление на проекта с междинни етапни цели; ранно стартиране; резервни планове за киберсигурност и защита на данните.
Финансов риск по ПВУ	Приоритетно изпълнение на ангажиментите, обвързани с етапни цели; редовна координация с отговорните органи и отчитане пред ЕК.

XI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Законодателят е възложил на КПК ясен и широк мандат. Задачата ми като члена, излъчен от Висшия адвокатски съвет, е да гарантирам, че този мандат се упражнява законосъобразно, независимо, пропорционално и резултатно. Настоящата концепция предлага именно това: анализ на проблемите, основана на поуките от миналото; приоритети, изведени от действащите разпоредби на закона; технологична модернизация в рамките на правото на ЕС; и измерими критерии, които превръщат думите „независимост“, „резултатност“ и „доверие“ в проверими резултати.

Като кандидат поемам ангажимент да отстоявам тези принципи последователно, да защитавам с равна сила правата на гражданите и интересите на обществото и да допринеса Комисията да бъде призната – в страната и пред европейските партньори – като орган, който работи честно, прозрачно и ефективно.

С уважение

.....

Адв. Милена Калчева